

Opinia Komitetu Regionów „Uproszczenie wspólnej polityki rolnej naszym wspólnym sukcesem”

(2010/C 79/07)

KOMITET REGIONÓW:

- Pragnie ponownie wyrazić swoje poparcie dla utrzymania wspólnej polityki rolnej i sprzeciw wobec wszelkich form jej ponownego włączenia do kompetencji krajowych.
- Zgadza się w kontekście obecnego kryzysu gospodarczego, że rolnictwo europejskie będące przedmiotem wspólnej polityki powinno otrzymywać pomoc państwa przystosowaną do sytuacji kryzysowej (czy to w zakresie klimatu, zdrowia czy gospodarki).
- Uważa, że oprócz działań Komisji, która powołała grupę ekspertów, państwa członkowskie, tak jak władze regionalne i lokalne powinny także wspierać wymianę doświadczeń, prowadzić badania porównawcze i wyłaniać najlepsze praktyki, zwłaszcza jeśli chodzi o zmniejszanie kosztów administracyjnych.
- Uważa, że wspólna polityka rolna powinna odpowiadać celom spójności terytorialnej.
- Wyraża nadzieję, że uproszczenie WPR poprzez ocenę jej stanu przełoży się na lepiej funkcjonującą WPR z korzyścią dla wszystkich, zapewniającą bardziej sprawiedliwy rozdział pomocy między gospodarstwami, branżami i obszarami.
- Zaznacza ponadto, że konieczne uproszczenie, do którego się dąży, powinno umożliwić lepsze reagowanie na kryzysy dotyczące rynków rolnych i na zagrożenia związane z klimatem i zdrowiem.

Sprawozdawca: Olivier BERTRAND (FR/PPE) Radny miejscowości Saint-Sylvain de Bellegarde

Dokument źródłowy

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Uproszczenie europejskiej wspólnej polityki rolnej naszym wspólnym sukcesem”

COM(2009) 128 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Wstęp

1. Przypomina, że niniejsza opinia odnosząca się do wniosku w sprawie uproszczenia wspólnej polityki rolnej (WPR) powstaje w bardzo szczególnej sytuacji gospodarczej, jak również w połowie okresu między oceną bieżącego stanu WPR a opracowaniem zmian do tej polityki po 2013 r., z uwzględnieniem przyszłych perspektyw budżetowych.

2. Podkreśla, że kolejne wydarzenia gospodarcze na świecie oraz zmiany klimatu pozwalają ująć w jasne ramy i dzięki temu lepiej zrozumieć wspólną politykę wspierania sektora działalności takiego jak rolnictwo w celu lepszego zapewnienia odpowiednich warunków regulacji we wszystkich obszarach produkcji rolnej i we wszystkich regionach, tworząc tym samym fundament tej polityki.

3. Uważa, że w tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera zasada preferencji wspólnotowej i nabywanie produktów lokalnych, stanowiąc odpowiedź, bez uciekania się do protekcjonizmu, na konieczność zaspokojenia wszystkich światowych potrzeb w zakresie żywienia, która pozostaje palącą kwestią.

4. Uściśla, że wspólna polityka rolna powinna uwzględniać produkcję żywności wysokiej jakości oraz warunki dotyczące w szczególności kluczowych strategii, takich jak strategia wykorzystywania gruntów i rozwoju obszarów wiejskich (strategia leśna, regiony w gorszym położeniu itd.). Polityka ta powinna również odpowiadać celom spójności terytorialnej w dużych jednostkach geograficznych części kontynentalnej Unii Europejskiej oraz w regionach najbardziej oddalonych.

5. Jest zdania, że zgodnie z wcześniejszymi opiniami Komitetu Regionów, uproszczenie WPR powinno odnieść się do wszystkich podmiotów trudniących się zawodowo rolnictwem oraz sprawić, że obywatele lepiej rozumieją potrzebę WPR, dostarczając tym samym argumentów na rzecz utrzymania jednego z filarów gospodarczych Europy.

6. Jest przekonany, że WPR powinna spoglądać w przyszłość oraz że, zgodnie z rezolucją KR-u przyjętą na sesji plenarnej w czerwcu 2009 r. w związku ze zbliżającym się szczytem klimatycznym ONZ w Kopenhadze, rozważania dotyczące zmian klimatu powinny zostać włączone do zagadnień związanych z rolnictwem w trosce o zmniejszenie zużycia energii oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.

Uwagi chronologiczne do tekstu komunikatu

7. Zaznacza, że uproszczona WPR powinna być jasna, czytelna i zrozumiała, zarówno dla rolników, jak i dla wszystkich podmiotów instytucjonalnych i gospodarczych oraz obywateli Unii Europejskiej.

8. Zwraca uwagę Komisji Europejskiej (dalej zwaną „Komisją”) i państw członkowskich na to, że uproszczenie WPR nie jest tożsame z reformą tej polityki ani z konsekwentną zmianą zasad jej funkcjonowania. Uproszczenie to należy raczej rozumieć jako pewną ewolucję. Należy zwłaszcza zapewnić, że przy wszelkich zmianach zasad WPR uwzględnione zostaną wszystkie cykle produkcji rolnej.

9. Wyraża nadzieję, że Komisja i państwa członkowskie wykorzystają okazję, jaką daje uproszczenie WPR, by w sposób rzeczowy, kompletny i obiektywny komunikować się z obywatelami i rolnikami europejskimi, stale przypominając o celach wspólnej polityki rolnej, sposobach jej wdrażania i o stosownym planie działania.

10. Przypomina, że „uproszczenie WPR dla wszystkich musi oznaczać zrozumienie WPR przez wszystkich”.

11. Zwraca uwagę Komisji na to, że rolnicy i obywatele na szczeblu lokalnym nie są świadomi upraszczania WPR pomimo tego, że proces ten trwa od 2005 r.

12. Zastanawia się, czy uporządkowanie przepisów związanych z rolnictwem ma rzeczywiście znaczenie jedynie odnośnie do produktów mlecznych. Wyraża zdziwienie, że Komisja ogranicza swoją argumentację jedynie do tego sektora, chociaż sektor ten zasługuje na szczególną uwagę.

13. Zgadza się w kontekście obecnego kryzysu gospodarczego, że rolnictwo europejskie będące przedmiotem wspólnej polityki powinno otrzymywać pomoc państwa przystosowaną do sytuacji kryzysowej (czy to w zakresie klimatu, zdrowia czy gospodarki), potwierdzając przy tym podstawowe zasady WPR (zob. poprzednie opinie Komitetu Regionów).
14. Uważa, że oprócz działań Komisji, która powołała grupę ekspertów, państwa członkowskie, tak jak władze regionalne i lokalne powinny także wspierać wymianę doświadczeń, prowadzić badania porównawcze i wyłaniać najlepsze praktyki, zwłaszcza jeśli chodzi o zmniejszanie kosztów administracyjnych. Każde państwo członkowskie powinno wzorem Komisji, włączyć w powyższe działania lokalne podmioty zawodowo trudniące się rolnictwem.
15. Zwraca uwagę Komisji na to, że pod pretekstem uproszczenia WPR, w rzeczywistości przeprowadziła reformę skutkującą głęboką restrukturyzacją na wszystkich obszarach.
16. Zadaje sobie pytanie, czy rzeczywiście rolnicy postrzegają system płatności jednolitej jako „przyjazny”. Uważa, że włączenie do powierzchni objętej wsparciem bezpośrednim żywoptów i murów jest działaniem mającym na celu wspólne dobro.
17. Wyraża zadowolenie z powodu uwzględnienia przez Komisję konieczności przeprowadzania systematycznych ocen skutków i ewaluacji. Powyższe działania powinny także przełożyć się na lepsze przystosowanie WPR do roku 2013 do potrzeb regionów i podmiotów zawodowo trudniących się rolnictwem w wyniku dokonanej oceny stanu WPR i jej uproszczenia.
18. Przypomina o znaczeniu przeprowadzania lepszych konsultacji z władzami lokalnymi i regionalnymi i o konieczności objęcia WPR koncepcją wielopoziomowego sprawowania rządów, przedstawioną w białej księdze Komitetu Regionów, po to, aby proces integracji europejskiej cechował się lepszą skutecznością, sprawiedliwością i większym udziałem wszystkich podmiotów.
19. Podkreśla konieczność dysponowania danymi elektronicznymi na wszystkich szczeblach Komisji, które mogłyby być wykorzystywane do potrzeb rolnictwa w terenie. Wszystkie podmioty powinny zaangażować się w obieg informacji drogą elektroniczną.
20. Wyraża zdziwienie wobec priorytetów określonych w planie działania i ma nadzieję, że zostaną one uporządkowane i przedstawione w odpowiedniej kolejności.
21. Zwraca się do Komisji o zapewnienie utrzymania zasady współzależności jako fundamentalnej zasady płatności bezpośrednich w ramach WPR. Uważa jednak za konieczne pewne jej uproszczenie oraz wprowadzenie racjonalnych wymogów dla producentów, które w konsekwencji mogłyby być obiektywnie weryfikowane przez organy administracyjne odpowiedzialne za zarządzanie.
22. Wzywa Komisję do wykazania, że jednolita wspólna organizacja rynku przynosi rzeczywiste uproszczenie, z korzyścią dla osób zawodowo trudniących się rolnictwem, obywateli oraz regionów w zakresie wszystkich przepisów wykonawczych ustanowionych przez Komisję dla państw członkowskich i ich jednostek terytorialnych.
23. Potwierdza, że zmniejszenie obciążeń administracyjnych powinno stosować się do wszystkich rodzajów produkcji, by było korzystne dla regionów, obywateli oraz rolników. Komitet podkreśla ponadto, że zmniejszenie obciążeń powinno być także zgodne z celami WPR.
24. Zastanawia się nad zasadnością ogólnych twierdzeń Komisji w sprawie systemów wsparcia uzależnionych od produkcji i stawia jej pytanie, czy ukierunkowanie WPR na dalsze uniezależnianie płatności od produkcji rzeczywiście upraszcza tę politykę przy jednoczesnym poszanowaniu zróżnicowania terytorialnego. Komitet wyraża również nadzieję, że uproszczenie WPR poprzez ocenę jej stanu przełoży się na lepiej funkcjonującą WPR z korzyścią dla wszystkich, zapewniającą bardziej sprawiedliwy rozdział pomocy między gospodarstwami, branżami i obszarami.
25. Po raz kolejny zwraca uwagę Komisji na konieczność uwzględnienia wszystkich rodzajów produkcji rolnej wraz z właściwymi im cyklami.
26. W każdym razie ma nadzieję, że zasady współzależności zostaną zharmonizowane na wszystkich obszarach Unii Europejskiej przy zachowaniu możliwie najmniejszego wspólnego mianownika i uznaje to za priorytet.
27. Zwraca uwagę Komisji na konieczność zrozumiałego, pełnego i otwartego komunikowania się z obywatelami i rolnikami.
28. Stwierdza, że jednym z fundamentów WPR powinna być polityka jakości i że należy ją utrzymać.
29. Zaznacza, że należy angażować władze lokalne i regionalne w wymianę dobrych praktyk i w działania zmierzające do uproszczenia WPR.
30. Opowiada się za wzmocnieniem polityki zmierzającej do jeszcze większej profesjonalizacji sektorów europejskich, która pozwoli na wzmocnienie i dalszy rozwój sektora rolno-spożywczego, jednego z gospodarczych filarów Europy, dzięki jego przystosowaniu do globalnych zmian klimatu i do ogólnosięwiatowych zmian w gospodarce.
31. Domaga się stworzenia narzędzi WPR, które będą skutecznie reagować w sytuacjach kryzysowych (dotyczących rynku, klimatu, kwestii społecznych i sanitarnych itd.). W ramach mechanizmu międzyinstytucjonalnego należy przewidzieć proste narzędzia, które umożliwią zagwarantowanie dotkniętym kryzysem rolnikom godziwego dochodu poprzez połączenie zasobów wspierających produkcję.

32. Wspiera Komisję w zadaniu skłonienia państw członkowskich do przeprowadzenia większego uproszczenia, tak aby efektywniej spełniały swoje obowiązki w ramach wspólnej polityki. Zasada pomocniczości nie może łączyć się ze skomplikowanymi i uciążliwymi procedurami, które mogłyby zagrozić stosowaniu się do europejskiego modelu polityki rolno-spożywczej.

33. Podkreśla, że przyznanie priorytetu rozwojowi obszarów wiejskich powinno przynieść tym obszarom wartość dodaną, a nie zastępować polityki państw członkowskich lub władz lokalnych. Rozwój obszarów wiejskich musi być zintegrowany z wielkimi strategiami europejskimi (strategia lizbońska, strategia göteborska) i opierać się z jednej strony na spójności terytorialnej i jej logicznej konsekwencji – solidarności, a z drugiej – na wielkich strategiach koniecznych dla ładu na kontynencie europejskim, mających na celu zagospodarowanie kontynentu europejskiego, z jednoczesnym zachowaniem wdrażania projektów dotyczących rolnictwa i sektorów z nim związanych w ramach partnerstw w rodzaju LEADER.

Wnioski

34. Pragnie ponownie wyrazić swoje poparcie dla utrzymania wspólnej polityki rolnej i sprzeciw wobec wszelkich form jej ponownego włączenia do kompetencji krajowych. Polityka ta, która jest realizowana w warunkach kryzysu gospodarczego, o czym należy tu przypomnieć, jest sprawiedliwym sposobem regulacji rynków. Powinna ona ewoluować w sposób uwzględniający potrzeby wszystkich sektorów w każdym regionie Unii Europejskiej w ramach zasady zrównoważonego rozwoju. Nieodzowne wydaje się uwzględnienie tego rodzaju podejścia w WPR przystosowanej do horyzontu czasowego roku 2013 i w ramach europejskich perspektyw finansowych.

Bruksela, 7 października 2009 r.

35. Zastanawia się, czy owe uproszczenie WPR proponowane dziś przez Komisję jest rzeczywiście zgodne z celami określonymi w ramach ostatnio przeprowadzonych debat na temat oceny stanu WPR i wskazówek, które z nich płyną, i zaleca kontynuację prac na szczeblu europejskim i krajowym w ścisłym porozumieniu z władzami lokalnymi i regionalnymi w celu poprawy warunków realizacji dla podmiotów zawodowo trudniących się rolnictwem oraz lepszego zrozumienia przez obywateli, którzy są też konsumentami, tej głównej polityki wspólnotowej.

36. Zaznacza ponadto, że konieczne uproszczenie, do którego się dąży, powinno umożliwić lepsze reagowanie na kryzysy dotyczące rynków rolnych i na zagrożenia związane z klimatem i zdrowiem. Obecny kryzys w sektorze mleczarskim wymaga szybkich działań oraz wprowadzenia prostych i elastycznych instrumentów zarządzania.

37. Uważa za nieodzowne skuteczniejsze informowanie na temat obecnej WPR tak, by wszystkie zainteresowane strony (obywatele, konsumenci, rolnicy, władze lokalne i regionalne) czuły się jej podmiotami.

38. Życzyłby sobie, aby Europa przekształciła tę politykę rolną w ambitną wspólną politykę rolno-żywnościową, którą można by nazwać WPRŻ. Taka polityka przyniosłaby pozytywne wyniki zarówno na terenie Unii Europejskiej, jak i na świecie. Jej sukces ułatwiłby powrót do niezbędnej równowagi i stabilności na świecie.

39. Od państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i od Rady oczekuje, że od 2013 r. będą określać politykę z uwzględnieniem odpowiadających celom perspektyw finansowych i warunków realizacji na wszystkich poziomach.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE